

Seat No. : _____

ZH-109

May-2014

M.A., Sem.-IV

510 : Sociology

(EA : Social Work Tradition in Gujarat)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નોના જવાબ ક્રમમાં લખો.

Instructions : Attempt **all** questions in sequence.

(2) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

All questions carry equal marks.

1. સામાજિક કાર્ય એટલે શું ? સામાજિક કાર્યના મુખ્ય સિદ્ધાંતો જણાવો.

14

What is a social work ? State main principles of social work.

અથવા/OR

ગુજરાતમાં સામાજિક કાર્યનો ઇતિહાસ આલેખો.

Trace the history of social work in Gujarat.

2. ગાંધીજીની સામાજિક કાર્યમાં ભૂમિકા વર્ણવો.

14

Describe the role of Gandhiji in social work.

અથવા/OR

વર્તમાન સમયમાં ગુજરાતમાં સામાજિક કાર્યની પ્રણાલી જણાવો.

State trends of social work in contemporary Gujarat.

3. યુવાનો અને વૃદ્ધો માટે સામાજિક કાર્યના ક્ષેત્રો જણાવો.

14

State areas of social work for youth and aged people.

અથવા/OR

વિશિષ્ટ જરૂરિયાતવાળા લોકો સાથે સામાજિક કાર્ય વિશેની ચર્ચા કરો.

Discuss the social working with people in special needs.

4. સમાજકાર્યના તમારા અનુભવો અને પદ્ધતિઓ જણાવો. 14
State your experience and methods of social work which you have carried out.

અથવા/OR

બાળમજૂરી વિશેના સામાજિક કાર્યની સંશોધન યોજના તૈયાર કરો.

Make research proposal social work about child labour.

5. (A) નીચેનાના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 8

Write answer of the following in short :

- (1) ગુજરાતમાં સ્ત્રી સુધારકોના નામ આપો.

Give the names of women reformers in Gujarat.

- (2) ગુજરાતમાં બાળ આરોગ્ય માટે કામ કરતી બે સંસ્થાઓના નામ લખો.

Write two names of organization that are working for child-health.

- (3) એક્શન રીસર્ચ એટલે શું ?

What is action research ?

- (4) સ્વૈચ્છિક સંસ્થા કોને કહેવાય ?

Define NGOs.

- (B) નીચેનાં જોડકાં જોડો :

6

Match the following columns :

(1) જીવન સંધ્યા
Jivan Sandhya	(a) સામાજિક સેવા
Social service
(2) સેવા
SEWA	(b) પ્રાથમિક સમૂહ
Primary group
(3) મહિપતરામ રૂપરામ
Mahipatram Rupram	(c) વૃદ્ધાશ્રમ
Aged home
(4) સત્યના પ્રયોગો
Satyana Prayogo	(d) મહિલા સ્વરોજગાર
Self employed women
(5) એન.એસ.એસ.
N.S.S.	(e) અનાથ આશ્રમ
Orphan Home
(6) કુટુંબ
Family	(f) ગાંધીજી
Gandhiji

Seat No. : _____

ZH-109

May-2014

M.A., Sem.-IV

510 : Sociology

(EB : Sociology of Region)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
Instructions : All questions carry equal marks.
(2) બધા પ્રશ્નોના ઉત્તરો લખો.
Attempt all questions.

1. પ્રદેશનું સમાજશાસ્ત્ર એટલે શું ? પ્રદેશના સમાજશાસ્ત્રનું મહત્વ સમજાવી, ગુજરાતમાં જ્ઞાતિ ધર્મનું વર્ગીકરણ દર્શાવો. **14**

What is Sociology of Region ? Explain the importance of sociology of region and state the caste/religion classification of Gujarat.

અથવા/OR

વર્તમાન ગુજરાતમાં લગ્ન અને વ્યવસાય અંગેના જ્ઞાતિના પરંપરાગત લક્ષણોમાં આવેલ પરિવર્તન ચર્ચો.

Discuss the changes regarding marriage and occupation accrued in the traditional characteristics of caste in contemporary Gujarat.

2. અનામત વ્યવસ્થા અને દલિતો વચ્ચેના સંબંધ સ્પષ્ટ કરી, ગુજરાતમાં દલિતોના પ્રશ્નો વર્ણવો. **14**

Clarify the relation between reservation policy & dalits and describe the problems of dalits in Gujarat.

અથવા/OR

અન્ય પછાત વર્ગોના સામાજિક અને વ્યવસાયિક પાસાંઓની ચર્ચા કરો.

Discuss the social and occupational aspects of other backward classes.

3. આદિવાસીઓમાં સ્થળાંતરની પ્રક્રિયા ચર્ચા, ગુજરાતના આદિવાસીઓમાં વ્યવસાયની સમસ્યાઓ સમજાવો. **14**

Discuss the process of migration in tribals and explain the occupational problems of Adivasis in Gujarat.

અથવા/OR

ગુજરાતમાં અનામત વિરોધી આંદોલનના ઇતિહાસની રજૂઆત કરો.

State the history of Anti-reservation agitation in Gujarat.

4. નોંધ લખો : (કોઈપણ બે)

14

Write note : (Any two)

- (1) વર્ણ અને જાતિ
Varna and caste
- (2) ગુજરાતમાં કોમી સંઘર્ષ
Communal conflict in Gujarat
- (3) ગુજરાતમાં સ્ત્રી-પુરુષ જાતિ પ્રમાણ
Sex ratio in Gujarat
- (4) ગુજરાતમાં વાલ્મીકિ જાતિ
Valmiki caste in Gujarat

5. ટૂંકમાં ઉત્તરો આપો :

14

Answer in short :

- (1) ડૉ. જી.એસ. ઘૂર્યેએ જાતિના સંબંધે કઈ બે મહત્વની રજૂઆત કરી છે ?
What important aspects about caste discussed by Dr. G.S. Ghurvey ?
- (2) સામાજિક પછાતપણું એટલે શું ?
What is social backwardness ?
- (3) ગુજરાતમાં કયા વર્ષોમાં અનામત વિરોધી આંદોલનો થયા ?
In which years anti-reservation agitation took place ?
- (4) પ્રદેશના સમાજશાસ્ત્રને ગુજરાતનું સમાજશાસ્ત્ર શા માટે કહેવામાં આવે છે ?
Why sociology of region is also called 'sociology of Gujarat' ?
- (5) આદિવાસીઓ અને જંગલ વચ્ચે કેવા પ્રકારના સંબંધો છે ?
What type of relations are among tribals and forest ?
- (6) ગુજરાતમાં અન્ય પછાત વર્ગ કમિશનના પ્રથમ અધ્યક્ષ કોણ હતા ?
Who was the first chairperson of OBC commission in Gujarat ?
- (7) ગુજરાતમાં ભૂતકાળમાં કયા વર્ષોમાં કોમી સંઘર્ષ થયા હતા ?
In which year communal conflicts occurred in Gujarat ?